

Ébert Tibor

Óda

(avagy erotikus futamok Évának)

(1954, Balaton)

Almazöld bikini

Almazöld bikini. Szókesége Juhász Gyulát idézi, mosolya valami sejtelmes kacérság, kacér báj, szelídséggel, talán da Vinci-i. Megkérdezem, szeret-e pingpongozni. Igen, feleli, s kitágul az az ovális mosoly, halk válasz bizonyossággal a szó. A beleegyezés. Odamegyünk az asztalhoz. Ütögetünk, ügyetlen játék, bizonyítani akar, legtöbbször a földön a labda. Így kezdődik... egy életbe-időbe oltott, halálba oltott vágy...

Héliosz

Ez a mi napunk. Mint rumban fürdő tojássárgája. A Héliosz. És a vérvörös alkonyatba néztünk nyugat felé Badacsony koporsója plasztikusan feküdt a látóhatárban. Melléről vízcseppek gurultak gyöngyözően. Pillanatok elixírjeivel. Így álltunk sokáig. Kissé összefonódva. Hasunkig ért a víz. Talán felloccogott hozzánk a mély, s a horizont süllyedni kezdett apró árnyaival.

Szent Jeromos

A kétség pannon tájat simogat cirógatva, nyugodt, magabiztos... Tihany. Szent Jeromos, Korosetz bácsi a fogasaival, levendulás, gejízmaradványok, avaggyűrűk. Leülünk. Rövidke sötétkék sort alól kikandikál a bugyja. A blúz kék sávjai az éggel paroláznak. És megint az a mosoly, mosoly, mely rám tapad, végigfut gerincemen, simogat, testemre tekerőzik. És fel-

hők jönnek, felhők gyorsan egymásba omolva, egymásba rohanva, tapadva, egymást ráncigálva. Kumuluszfelhők. Távoli vihar előtti csöndrianások. Az arcél a tájba szúr. Évée. Kitapintom képzeletemmel, a messziségbe néz, azon túl. Fogom a karját. Hogy fogunk mi innen visszatérni? A pillanatok gurulva peregnek, egymásba borulva. Állunk a domb tetején. Belecövekelve. Valami nagy kíváncsiság ígéretével. A vihar tomboló orgonasípjai közepette... Bemenekülünk ismerősöm tihanyögdrosi házába. Lent tájtézkiz már a víz, tájtézkiz foszforeszkálva, lilásan a táj. Oh, Poszeidón, Neptunusz, neked ajánlom, felajánlom a bajuszomat, és a tóba hajítanám kiengesztelésül. Csillapodjon haragod, korbácsolja lelkünk!... És gyorsan – mintha csoda történe – levágom vékonyka bajuszom és a víz felé hajítom. Lao-koón jut eszembe kígyóival, az isten büntetésével, de talán csitulni kezd, vékonyabbak az esőcseppek, eszmélő metamorfózisába tágul a szemközti oldal, házaival, kirajzolódik a part. Elhúzták a többszörös rétegű túllfüggönnyt a messziségről. És rohanunk vizesen, izzadtan, fogom Éva kezét. Nem bírom, suttogja hömpölygő lihegéssel. Muszáj, muszáj, mondom, hogy elérjük az utolsó hajót, mely már kanyarodik a part felé. Éva, Éva, Évikém, mondanám, de csak hallgatók, húzom, vonszolom magammal őt. A hajó akkor ér a kikötő mólójához, amikor mi. Tökéletes szinkronitás. Szinte becipelem a tat belsejébe.

Hozzám bújik. Hallom a motorok búgását s Éva egyre nyugodtabb lélegzését. Éva, Évám, ez is csak gondolati reflex. Megérkezünk haza, a földvári partokra.

Artemisz

Az állomás mögött a kis park. Lassan lépdelünk a keskeny, kavicsos úton. Rajta fehér ruha. Artemisznek gondolom. Lépéseink rövidek. Illatok permeteznek az amolyan mediterrán hangulatban: a ruhája, a fehérsége, a mezíten karja, a lába, a bokrok, a fák meg a virágok oldalt, talán százszorszép, árvácska, muskátli, meg a holdfény, neki is van illata, ahogy lassan végiggyurul az éjszakai tájon. Eszembe jut, alvó búzamezőket mosdat. Tehervonat sajátos zakatolása a közeli síneken, talán az utolsó szerelvény ma este. Illat, zakatolás, rátelepszik a csöndekre, bepólyálja, olykor apró neszfullánkok döfködnek szinte hangtalanul. Közelítünk a laposra nyírt sövényekhez, azon túl már az út a sorompóval. Még lassúbbak a lépteink, szinte alig hagyja el egyik a másikat. Belekarolok. Megállunk. Megcsókolnám, mondom bizonytalanul. Hát akkor csókoljon, feleli. Hozzám hajol, kicsucsorítja ajkát, mely vibrálva fényesedik... Ez a mi ligetünk. Artemisz szentélye...

(1954)

Égbe futó felvonó

Kezemben az aranykulcs. Mert vagyunk, mint ki vándorol. Hova? Hova? Aranykulcs. Bingertné kulcsa. Mehetünk fel a harmadik emeletre, a lifttel felemelkedve az égbe. Nálam a kulcs, kulcsunk. A mennyország kulcsa. Éva jön, nem fél. Akarja, akarja, akarja... És megint az a sejtelmes, titokzatos,

kacér mosoly, báj... csillogó erotikával. Leveti piros pulóverét, fehér szoknyáját. Botticelli jut eszembe. Vénusz születése. Éva születése...

Bingertné csak este jön haza. Maradhatunk. Miénk az egész délután. Gyönyörlámpásokkal, kéjgírlándokkal, áhítattal.

Elraktározhattam egy nyárnak párátát.

Hármashatár-hegy

Hova menjünk? Hová mehetnénk? Hova?

„Brummog a vén autóbusz, rángat, ide-oda húz, megyünk fel a tetőre, szerelmünkkel előre...”

Bokrok, fák, kis tisztás, valamiféle ösvény visz oda, az alacsonyabb bokrokat magasabbak váltják fel, mintha vigyáznának a rejtőzködőkre. Megállunk. Évára nézek. Ő rám. Nem szólunk egymáshoz. Mindkettőnkben kérdés, felelet. Leveszem a kabátom, az egyik bokor mellé teszem. Éva tétova mozdulatot tesz. Megint az a mosoly, az a kacér báj szelídséggel. Lehajol, ráfekszik a kabátomra. Túl romantikus ez, romantika és valóság párbeszéde, és beteljesülés. És a holdfény rácsúszik rózsaszín szaténbugyijára. Szőkesége selyem vízesés, permetcsöppekkel. Éva, benned a csönDESÜLÉSEM, megnyugvásom, bennem a megcsönDESÜLÉSED, a megnyugvásod. Minden téged példáz most. Értelmem, Varázslóm, Adósom. Beteljesüléssel. Szaténég fölöttünk...

Old Firenze

Kis presszó a Várban, a Bécsikapu téren. Zongora szól. Az asztallámpán sárga ernyő. Beszélgetünk. Éva kanalazgatja feketéjét. Tortát eszünk, puncsosat. Sokáig, annak tűnik, szótlanul nézünk egymásra. Sejtések moccanak bennünk. A realitás. Melyet el-

pusztítottak az érzelmek, de feltámadt. „Hamvadó cigarettavég...”, mint ha repedten nyikorognának a zongora billentyűi, vagy csak én képezem be. Ez még a nyár. Nincsenek repedések bennünk, mint az egyik falon a tapétán.

Majd elindulunk lefele. Éva elegáns, mint mindig. Hányadik randevű volt? Nem tudom...

Sötétben

Légy a feleségem, mondom. Esteledik. Ősz felé kullog az idő, s a Nemzeti Múzeum mögötti téren mintha vékonyka párafüggönyt húztak volna. Nem lehetek a feleséged, feleli Éva, de a szeretőd maradok, ez a kifejezés nem szép, tudom, kicsit közönséges, bármikor felugrom hozzád, ha akarod, karomra teszi kezét. Nem leszek, nem lehetek, ismétli. Az arcél kidomborodik, plasztikusabb. Kialszanak a lámpák, az összes lámpa, sötétségbe borulnak a házak, a fák, a kerítés. Állunk mereven egymásra nézve, időtlen állapotban, szétterül bennünk a valóság. Jó, mondom, megértem (de ez nem igaz, nem értem, nem akarom), és megölelem Évát. (Vajon ez az ölelés nem az utolsó, nem az első?...) Elindul visszafelé, egyre zsugorodik alakja, már nem látom. Csak állok és bámulok, nézem a láthatatlanságot, az út is összecsukódik, úttalan út... Még kétszer felhívom telefonon, ugyanabból a fülkéből, mely összegyűjtötte hangját; és tudom, amikor didaktikussá akarjuk tenni, magyarázni a dolgokat, érzelmeket, ésszerűséget, beleesünk egy gödörbe. És majd elmúlik 5-6-7-13 év. Véletlen találkozások a színházban, hangversenyen, az autóbusz-megállóban. S mindig az a mosoly, kacér báj titkaival, szelíd-séggel. Éva. Változatlanul. Megváltoztathatatlanul.

Megváltozva közelebb kerülnek az emlékek, felnagyítva, elkezdődik a kép, az arc, a szem, a test metamorfózisa. Hordozzuk egymás emlékeit, nem tudva egymásról semmit... mégis... Emlékekké rozsdásodik a múlt? Ha kiásod, az csak töredékében az? Éva...

Hiátusok (post- és preludium)

És hiátusok nőnek bennem, hiátusok lelkemben, szívemben, hiátusok körülöttem, hiátusok, évek hiátusai, hiátusévek, gödrök, üregek, mélységek, magasságok, hiátusok térfogatai, lyukas valóság, nélküliség... Elfelejtettük egymást? Megszűntünk egymás számára egy életre?... Vége... végérvényességgel?... Évek barangolásai, az idő kezében a sorsunk... peregrinusként követve... Éva férjhez megy. Éva elvállik... Hiátusok... hiátusok, élet-halál... Kifosztva egymás által... Jóformán ismeretlenül. Tizenhárom év... lemeztelenített emlékeivel, véletlenek lobbanásaival... Tizenhárom év: post- és preludium... Valahonnan messziről, nagyon messziről egymás felé fordulunk... titokzatosan, megmagyarázhatatlanul. Tizenhárom év – Mozart Varázsfuvolájának a tűzpróbájára gondolok. S ez a várakozás megérkezés... hiátusok beteljesülése, bennünk levő örök engesztelődése.

(1967)

Visegrád

Akkor jött haza Párizsból Lanvin-illatokkal Éva. Hónapok óta ismét találkozunk. Együtt szeretnék veled aludni, először, még sohase tettük, mondta Éva, szereztem egy szobát Visegrádon. Tél előtti alkony. Rezzennéstelen, mégis tele neszfullánkokkal. A Párizsból hozott dzseki rajtam. Las-

sú hömpölygése van a Dunának. Azért ez más, mint a Szajna. Hatalmas, erős, izmos folyó, az embert magával ragadja, felemeli kezét. A túlsó part mintha szétszakadozna. Darabokban úszik a táj. A sárga ház néhány méternyire az autóbusz-megállótól belesimul a hegyoldalba.

Ez lesz az, szólta Éva, és beléptünk a házba. Homályos előcsarnok. Kis rekeszekben kulcsok lógtak szemérmes csillogással, alattuk szigorú számok. Mindent Éva intézett. Személyazonossági igazolványok, aláírások, és megindultunk az emeletre. Keskeny folyosó, előttünk egy asszony, sietett, valószínűleg szeretne gyorsan lerázni minket, valami gyanakodásfélét éreztem a viselkedésében. Kinyitja az egyik ajtót, kinyitja a másikat. Mosolyog. Gondolom, egy elég lesz, a hangja felszólító. Szélesre húzódik mosolya. Testes, barna színű cserépkályha. Jól rakja meg, mondja Éva. Nem fognak fájni, már vártuk magukat. Előre befűtöttünk. Jól tartja a meleget. Kintől hajókürt ondolálja a levegőt. Visszhangosan szétterül, lebegve itt bent is. Az asszony előre elkészített fahasábokat dob a tűzre. Vigyorogva becsukja az ajtót. Kis csomagom a földön, Éva mellé rakja az övét és vetközni kezd. Nézem, bámulom áhitattal. A kabátja után a világoskék mohairpulóver, a gyapjúszoknya, a kombiné... Nézem, bámulom rajongással, mint valami elérhetetlen szépséget, műremeket, testének vonalait, arányait, geometriáját. Ott áll előttem egyre inkább bizonyosságában a teljes nő, a nőstény. És párducugrással beugrik az ágyba. Gyere, siess, mondja, gyere, siess, suttogja. Itt senki és semmi se zavar, senki, semmi se zavarhat, ismétli. Csak mi vagyunk, lehetünk. Te meg én. Óriássá válik az a kacér mosolya. Hatalmassá, türel-

metlenné, kihívóvá, parancsolóvá az a szelíd báj. Tulajdonképpen még a télen a feleséged lehetnék, ha akarod. Akarom, akarom, akarom!!!...

Vágyak karneválja, tobzódása, szertelensége, soha nem értett öröm tárgy, ténye a láb, a comb, a nyílások... szeretkezés, szeretkezés... gyönyörök kezdete és vége, szeretkezések végtelenje a szétterült időben, időtlenségben. Végtelenek végtelenje...

Ejakulációk, orgazmusok, csucsszimók, tánc, körtánc, himnusz, zsoltár a péniszvilágfa körül... Micsoda Walpurgisz éje a szerelemnek. Belezuhanások, belezuhanás egymásba, a megsemmisülésbe... Így fekszünk egymáson, egymásba nőve, vajúdva, egymásba szívódva, keveredve a test, tudat. Micsoda gloriifikációja ez az élvezetnek, gyönyörnek. A létezésünk értelmének. Elalszunk? Elalszunk egymásban... És ránk fekszik az est, az éj, a hajnal, a serdülő nappal. Szerelmünk szentté avatása... Aztán elmegyünk sétálni. S találkozunk egy baltával, egy rönkbe vágott baltával, kiáll a fából ferdén, mintha megcsúszna rajta az opálos fény. Nem értjük, miért találkoztunk ezzel a fába vágott baltával. Kérdezzük egymást: miért? Talán a kérdésben a felelet. Miért, miért?... És visszamegyünk a szobánkba. A szoba felszentelt szentély... gondolataimnak, emlékeink, a megmagyarázhatatlan bizonyosság zarándokhelye...

Már indulnunk kellett, hogy elérjük a menetrend szerinti buszt. S akkor megpillantottam Éva harisnyáját a barnuló fényben, fölötte a meztelen combja. A fény: megtévelyítő, a harisnya, a láb, a csupasz combrészel, a harisnya vége, a harisnyatartó... Hármasság, hármashangzat, hármassoltár... a harisnyás láb, a tenyer-

nyi test, harisnyatartó. És megragadtam Évát, ledobtam az ágyra, lába kálimpál, felfele kiegyenesedik... mintha megvakulnék, mintha megvakultam volna... Egymásba zuhanunk... Soha meg nem szakadó, szűnő, megállíthatatlan folyamatban egyesülünk.

Egy kései autóbuszjáratral indulunk haza.

Napok, hetek, hónapok, évek. Tempus fugit. Velünk, bennünk, általunk...

A Szellem

És jött a Szellem, képzeletemben született. Sohase láttam, nem tudom, milyen volt. A Szellem. Ő. A féltékenység Szelleme. Elképzelttem, elképzelnem se tudtam számtalan formában alakját, járását, arcát, és elhittem, Ő, Ő az. Bennem bujkált, hordoztam, bennem munkált eszeveszetten, megragadott, cipelt, vonszolt, eltűnt... Megjelent, élővé vált... a képzelet százféle alakban megtestesítette álarcaival. Bujálkodó Szellem. Éva és Ő. Egymásra tapadva, összekulcsolva, ringatózva, himbálózva, ide-oda mozogva a gyönyörök hullámain. Coitusok egymásutánja, elélezések sorozata, megszakíthatatlan élvezetek zuhanásai, nincs kezdet és nincs vég, csak folytatás, folytatások megállíthatatlanul. Éva és Ő, Ő és Éva. Bosch és Grünewald szörnyetegjeinek utánezatai az erotika kavalkadjában, felvonulásában, szerelmi defilé, álarcok, álarc nélküli Szellem tobzódásaiban, dicsősége a Szellem tombolásaiban vigyorgásai közepette. „Tudd meg az igazat. Sokszor szeretkeztünk és szeretkezünk. A feleséged meg én. És mindig nagyon jó volt, jó habzsolni a kéjt.” És mögöttük hátul felmerült a Signoria tornya mint hatal-

mas falosz merevedése. „A feleséged a szeretóm volt” – suttogta, mondta, ismételte, visszhangzott magabiztosan. Szenvedélyesen kéjelegtem fantáziámban. És szenvedtem önkínzó kábulatomban. „Jól ismerem, jobban, mint te, a fanszörzetét meg mögötte a muffját. Ha-ha-ha-ha...” Variációk, variációk: előlről, hátulról, oldalról, fekve, állva végeleáthatatlanul tomboló hormonjaival... mintha táncolnának az ingerek, kánkánt táncolnának. A képek, a képzelet, a Szellem, Ő. Álom és valóság... Egyszer csak kipattant az álom, és belsejéből kicsordult a tartalom. Vége. Vége. Fantáziám képei oszoltak. Megnyugodtam. Lázaim kihűltek, elégték...

Eszembe jut egy német mondás. Die Eifersucht ist eine Leidenschaft die mit Eifer sucht was Leiden schafft. Vagyis: a féltékenység szenvedély, mely buzgón keresi, ami fájdalmat okoz.

Aki nem ismeri a féltékenységet, az valójában nem is tud szeretni.

Mi ketten

Meggyújtottuk a gyertyát, a gyertyákat. Legyen fény. Fény, rengeteg, mindennütt, mindenhol. Hogy bevilágítsa a szobát, a létezésünket. Hozzad az olajat, a paraffint. Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Igen. Így igaz. Megállíthatatlanul, gyorsan. És elmúlik a világ, kioldódik belőlünk dicsősége, ami bennünk, velünk, általunk, körülöttünk, s a boldogság is... Eltelt 13... 45... 58 év. Éveink, érzéseink, szerelmünk annaleseiben... időnk.

ÉVA, ÉRTELMEM, ADÓSOM, meg én. Kaleidoszkópunkban marad mosolyod, mozdulataid... a kimondhatatlan, leírhatatlan, meg a szavak csöndje. Mi ketten. Philemon és Baucis.